

สารสนเทศบางท่านจึงไม่ค่อยใส่ใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางการบริหาร หากแต่บริหารโดยใช้วิจารณญาณส่วนตัว จึงทำให้ไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในการบริหารงานสถาบันบริการสารสนเทศเท่าที่ควร เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการที่ประเทศชาติจะเจริญรุดหน้าไปได้ไกลและดีเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพขององค์กรต่างๆ เป็นสำคัญ ซึ่งประสิทธิภาพของสถาบันบริการสารสนเทศจะมีมากน้อยเพียงใดแท้จริงแล้วขึ้นอยู่กับการบริหาร การบริหารจะเป็นปัจจัยกำหนดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถาบันบริการสารสนเทศโดยตรง โดยจะคอยชี้แนะและกำกับให้บุคลากรของสถาบันบริการสารสนเทศทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มบุคคลและสังคมได้ ผู้บริหารงานสถาบันบริการสารสนเทศพึงตระหนักในภาระหน้าที่ที่จะต้องจัดบริการแก่ผู้ใช้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงตระหนักว่าแม้ผู้ปฏิบัติงานในจุดต่างๆ จะทำงานตามหน้าที่ที่เป็นงานเทคนิคได้ดีเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากไม่ประสานหรือไม่สอดคล้องกับงานที่ทำโดยฝ่ายอื่นๆ หรือไม่เหมาะสมกับสภาพภายนอกที่อยู่ไกลออกไปก็จะทำให้งานล้มเหลว ไม่ก่อให้เกิดผลสำเร็จกับหน่วยงานได้ ตัวอย่างเช่น งานเทคนิคของสถาบันบริการสารสนเทศแม้จะทำได้ดีจนผู้ใช้สถาบันบริการสารสนเทศเกิดความสะดวกรวดเร็วในการเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แต่ถ้าบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านบริการไม่แข่งขัน ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ผู้เข้าใช้สถาบันบริการสารสนเทศก็ย่อมจะไม่ประทับใจต่อการมารับบริการจากสถาบันบริการสารสนเทศ ทำนองเดียวกันแม้การให้บริการจะดี แต่ถ้าบรรณารักษ์ไม่สามารถจัดหางบประมาณมาซื้อทรัพยากรสารสนเทศได้มากพอ หรือมีงบประมาณมากเพียงพอ แต่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศได้ไม่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ผู้ใช้ก็ย่อมไม่ได้รับประโยชน์จากสถาบันบริการสารสนเทศ และไม่เกิดความพึงพอใจในการเข้าใช้บริการ ดังนั้น วงการบรรณารักษ์ในปัจจุบันจึงยอมรับกันว่าการบริหารจัดการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งและมีเนื้อหาสาระที่เป็นแก่นสารมากมาย มิใช่เป็นเพียงสามัญสำนึกธรรมดาๆ เท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้สถาบันบริการสารสนเทศแทบทุกแห่งต่างก็ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยุ่ยากซับซ้อน ซึ่งส่งผลให้การทำงานประสบปัญหาติดขัด จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าการบริหารมีความสำคัญ และเป็นทักษะในระดับสูงที่จำเป็นต้องมีการถ่ายทอด และต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา

ศาสตร์และศิลป์กับการบริหาร

ศาสตร์ (Science) คือ วิชาที่สามารถกำหนดเป็นหลักทฤษฎีที่มีกฎเกณฑ์ที่พิสูจน์ได้ มีหลักการและกระบวนการ ศาสตร์ของการบริหารมีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือได้อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ แต่ไม่ใช่ทฤษฎีหรือสูตรที่ตายตัว ดังเช่น วิชาฟิสิกส์ เคมี ศาสตร์ของการบริหารมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ และยอมรับเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์แต่ละบุคคลในเรื่องของการคิด การแสดงออก หรือการโต้ตอบในสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นศาสตร์ของการบริหารจึงเป็นเรื่องที่กล่าวถึงข้อกำหนดต่างๆ มากกว่าเรื่องของความจริงใจหรือไม่จริง ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้เรื่องการบริหารงานทั้งทฤษฎี หลักการ และกระบวนการ เพราะความรู้ดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารหลีกเลี่ยงการลำเอียงและหลีกเลี่ยงการใช้สามัญสำนึกในการพิจารณาตัดสินใจความเจริญก้าวหน้าของศาสตร์ทางการบริหารในปัจจุบันรุดหน้าไปมาก การตัดสินใจหรือการแก้ปัญหาทางบริหารต่างๆ สามารถวิเคราะห์และดำเนินการได้โดยอาศัยความรู้ด้านคณิตศาสตร์เข้าช่วยได้